

Zápis z jednání Rady vlády pro národnostní menšiny ze dne 28. března 2019

Jednání se uskutečnilo dne 28. března 2019 (14:00–16:30 hod.) v jednacím sále vlády, v budově Úřadu vlády České republiky (Strakova akademie, nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1).

Přítomní členové Rady:

Andrej Babiš (předseda Rady), Martina Štěpánková (místopředsedkyně Rady), Světlana Lazarová (bulharská menšina), Lenka Kopřivová (chorvatská menšina), Petr Rojík (německá menšina), Dariusz Branny (polská menšina), Alexej N. Kelin (ruská menšina), Jaroslav Miňo (slovenská menšina), Živojin Vukadinović (srbská menšina), Uyen Huu Pham (vietnamská menšina), Ivona Shafaq (romská menšina), Dagmar Březinová (rusínská menšina), Adriano Mandilas (řecká menšina), Bohdan Rajčinec (ukrajinská menšina), Kateřina Kalistová (náměstkyně MK), David Vávra (kancelář Veřejného ochránce práv), Vít Dovalil (Ústav germánských studií, Filozofická fakulta UK)

Zástupci:

Marie Bílková (MF), Jaroslav Faltýn (MŠMT), Václav Henych (MV), Jiří Kalašnikov (MZV), Michaela Novotná (KPR), Jan Vrbický (MPSV)

Hosté:

René Petráš (Právnická fakulta UK), Ondřej Kolář (Slezské zemské muzeum), Tomáš Kraus (židovská menšina), Richard Neugebauer (německá menšina), Anna Rákóczi (maďarská menšina), Ján Balog (Rada vlády pro záležitosti romské menšiny), Jana Hajná (Asociace krajů ČR), Michal Franěk (MSP), Miroslav Schwarz (MMR)

Omluvení členové:

Martin Dzingel (místopředseda Rady, německá menšina), Štefan Tišer (romská menšina), Jana Hanzlíková (MPSV), Roman Lipták (KPR), Petr Mlsna (MV), Václav Pícl (MŠMT), Martin Povejšil (MZV), Karel Tyll (MF)

Úřad vlády ČR:

Odbor lidských práv a ochrany menšin: Andrea Baršová (ředitelka odboru), Klára Jůnová (tajemnice Rady), Renata Weinerová, Kateřina Hlavová, Zdeněk Doubravský, Marianna Juhásová

PŘÍTOMNO	CELKOVÝ POČET	USNÁŠENÍSCHOPNOST
23 ¹	28	ANO

Rada byla usnášeníschopná, jednání zahájil a vedl předseda Rady Andrej Babiš.

¹ Pět zástupců Rady se dostavilo se zpožděním.

Schválení programu jednání:

1. Problematika udělování státního občanství ČR z pohledu národnostních menšin
2. Možnosti systémového řešení péče o německé (i další) hroby
3. Problematika zastoupení národnostních menšin v Radě vlády pro národnostní menšiny
4. Projednání Páté periodické zprávy o plnění zásad stanovených Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin
5. Informace o stavu zpracování Zprávy o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2018
6. Dotační programy – aktuální informace
7. Různé

K návrhu programu byla vznesena připomínka zástupcem Ministerstva vnitra, viz bod číslo 1.

Ad 1. Problematika udělování státního občanství z pohledu národnostních menšin

V. Henych z Ministerstva vnitra vyslovil požadavek, aby byl bod jednání číslo 1. vyřazen z programu zasedání Rady. Postoj Ministerstva vnitra zdůvodnil citací ze zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, podle kterého je: „*příslušníkem národnostní menšiny státní občan České republiky, jenž se hlásí k jiné než české národnosti.*“ Totéž říká statut Rady. Naopak zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky, mluví pouze o cizincích, a podmínkách pro ne/udělení českého státního občanství. M. Štěpánková uvedla, že sekretariát Rady zařadil bod jednání na základě podnětu zástupce ruské národnostní menšiny A. N. Kelina. Sekretariát dospěl k závěru, že Rada se má tímto bodem zabývat, protože otázka nabytí a pozbytí občanství je pro příslušníky národnostních menšin velmi důležitá. Podle zákona č. 273/2001 Sb., může některá práva vykonávat pouze osoba, která má české státní občanství. Pokud totiž státní příslušník jiného státu, který trvale žije na území České republiky, nenabyde státního občanství České republiky a zůstává cizincem s trvalým pobytem, není považován podle platného zákona za příslušníka národnostní menšiny a nemůže vykonávat práva příslušníků národnostních menšin, která by mu v případě udělení státního občanství České republiky náležela. A. N. Kelin upozornil na jeden konkrétní problém týkající se rodinného života příslušníků ruské národnostní menšiny, kdy dělicí čára mezi příslušníky národnostní menšiny a ruskojazyčnou komunitou vede většinou uvnitř rodin, takže se dotýká i těch příslušníků, kteří teprve o státní občanství žádají.

Následně proběhlo hlasování o vyřazení bodu číslo 1. z programu jednání Rady:

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
2	8	10

Vyřazení bodu číslo 1. z programu Rady nebylo schváleno.

Předseda Rady A. Babiš předal slovo A. N. Kelinovi, aby představil bod jednání.

Podklady k bodu 1., které vypracoval A. N. Kelin, byly rozeslány členům Rady již před jednáním. A. N. Kelin konstatoval, že díky působnosti Rady se v uplynulých letech podařilo vyřešit celou řadu nepříjemných problémů. Jednalo se například o problémy v cizinecké Policii ČR, o problémy kolem systému Visapoint apod. A. N. Kelin informoval, že zaznamenal případy v rámci ruskojazyčné komunity, kdy je paradoxně udělováno české státní občanství lidem, kteří nejsou přátelští k systému demokratických hodnot ČR, a naopak je odmítnuto

udělení státního občanství lidem, kteří v ČR žijí desítky let, chovají se loajálně, mají trvalý pobyt na území ČR apod. Tito lidé by s uděleným státním občanstvím získali pouze právo volit a případně užívat práv příslušníka národnostní menšiny. Z tohoto důvodu vnímají tito lidé neudělení státního občanství jako urážku. Udělování českého státního občanství se řídí výše zmíněným zákonem č. 186/2013 Sb.

A. N. Kelin uvedl, že podporuje iniciativu veřejné ochránkyně práv, která usiluje o právo jednotlivé zamítnuté případy ze státobezpečnostních důvodů individuálně přezkoumat. Návrh na zrušení § 26 zákona č. 186/2013 Sb. v současné době řeší na návrh Nejvyššího správního soudu Ústavní soud. Nezávisle na rozhodnutí Ústavního soudu A. N. Kelin navrhnul, aby byla zadána odborná právní analýza, jejímž výsledkem by bylo ustanovení instituce, která by prováděla nezávislou kontrolu utajovaných informací, na jejichž základě bylo udělení státního občanství zamítnuto. O odvolání nemá rozhodovat stejný úředník, který žádost zamítnul, podotkl A. N. Kelin.

V. Henych stručně popsal proces, kterým prochází každý žadatel, jenž usiluje o udělení státního občanství České republiky. Žádost se posílá ke stanovisku zpravodajským službám a zvláštním složkám Policie ČR. Jejich stanovisko podepisuje vedoucí zpravodajské služby nebo jeho zástupce. Na základě tohoto stanoviska je žádost posouzena na Ministerstvu vnitra, a o věci je vydáno rozhodnutí, proti kterému je možné zaslat řádný opravný prostředek, což je rozklad, o kterém rozhoduje sám ministr vnitra, nikoliv úředník Ministerstva vnitra. Od účinnosti zákona o státním občanství České republiky Ministerstvo vnitra obdrželo více než 18 tisíc žádostí o udělení státního občanství České republiky. Ve 170 případech byla žádost o udělení státního občanství České republiky zamítnuta z bezpečnostních důvodů (necelé 1 % případů). Z těchto zamítnutých žádostí byla zhruba jedna šestina případů, které ministr vnitra dodatečně posoudil, a vyhověl jim. Kontrola tedy existuje. Účastníci řízení nemají nárok na nahlížení do utajené části spisu. Tato věc již byla projednávána Ústavním soudem a Ústavní soud rozhodl, že postup Ministerstva vnitra je v pořádku. Vláda České republiky, která přijala usnesení ze dne 4. března 2019 číslo 152, v článku II. také konstatovala, že postup Ministerstva vnitra v této věci je legitimní.

A. Babiš potvrdil, že vláda ČR nyní projednala situaci v souvislosti s řízením o udělení státního občanství ČR a není ochotna poskytovat informace bezpečnostních služeb ani Kanceláři veřejné ochránkyně práv. A. N. Kelin uvedl jeden konkrétní příklad osoby, které nebylo uděleno státní občanství a zároveň příklady lidí, kteří se jezdí školit v zájmu tzv. ruského světa na novinářské akce do Šanghaje, pracují jednoznačně proti zájmům českého státu, a kterým občanství uděleno bylo. Dále vyjádřil domněnku, že v takto evidentních případech by měl mít možnost někdo nezávislý ověřit správnost rozhodnutí příslušného úřadu. Zároveň upozornil na poměrně silnou politicky motivovanou dezinformační kampaň, která má rozkládat ruskojazyčnou komunitu. V. Henych nabídnul možnost ověření případu jednoho konkrétního člověka, o kterém hovořil A. N. Kelin. A. N. Kelin potvrdil, že nabídky využije a bude přímo v této věci kontaktovat zástupce Ministerstva vnitra. M. Štěpánková, A. Babiš a M. Franěk konstatovali, že nyní je potřeba vyčkat na rozhodnutí Ústavního soudu, a proto navrhli změnu původně navrhovaného usnesení, o kterém bylo následně hlasováno.

Návrh usnesení č. 220/2019
Rady vlády pro národnostní menšiny
ze dne 28. března 2019
k bodu č. 1

Rada vlády pro národnostní menšiny

bere na vědomí:

informaci o problematice udělování státního občanství z pohledu příslušníků národnostních menšin přednesenou členem Rady vlády pro národnostní menšiny Alexejem N. Kelinem

HLASOVÁNÍ O USNESENÍ

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
23	0	0

Usnesení bylo přijato.

Ad 2. Možnosti systémového řešení péče o německé (i další) hroby

Druhý bod jednání uvedla A. Baršová. K problematice systémového řešení péče o německé a další menšinové hroby sekretariát připravil stručné písemné podklady, které byly s předstihem všem členům Rady rozeslány. Sekretariát v této věci navrhnul dva kroky. Prvně obnovit diskuzi na téma možnosti zřízení dotačního programu na úrovni Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva kultury a zároveň ověřit možnosti rozšíření dotačního programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků, který administruje Úřad vlády ČR. Obce by tak v rámci tohoto programu mohly žádat o proplacení kulturně historické dokumentace menšinových hrobů či hřbitovů.

R. Petráš z Právnické fakulty UK upozornil na přípravu nového zákona o památkové péči, který je velmi rozsáhlý a připravuje se již řadu let. Je otázkou, zda v rámci diskuze k tomuto zákonu, by bylo možné problematiku opuštěných menšinových hrobů v souvislosti se vznikem zákona také diskutovat. M. Schwarz z Oddělení pohřebnictví z Ministerstva pro místní rozvoj konstatoval, že podle zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, Ministerstvo pro místní rozvoj vede povinnou evidenci lidských ostatků v rámci hřbitovních knih. Pohřebiště může být zřízeno pouze jako veřejné pohřebiště, to znamená obcí nebo církví. Údržba jednotlivých náhrobků je věcí pozůstalých, v některých případech Ministerstva kultury. Ministerstvo pro místní rozvoj může zřídit dotační program na evidenci hrobových míst i v elektronické podobě, nikoli však na údržbu hrobových zařízení (náhrobků). K. Kalistová podotkla, že Ministerstvo kultury v loňském roce informovalo Radu o tom, že nemůže zajistit systematickou péči o hroby národnostních menšin. V rámci Ministerstva kultury, Odboru památkové péče, je možné podporovat pouze obnovu kulturních památek. Musí jít o architektonicky mimořádné dílo jako je např. Schwarzenberská hrobka, nebo musí jít o výraznou historickou osobnost evropského významu či případně celý unikátní hřbitov jako je např. Slavín. Statut národní kulturní památky v žádném případě nelze udělit jednotlivým „běžným“ hrobům, byť národnostních menšin.

A. N. Keliň upozornil na situaci pravoslavného hřbitova na Olšanském hřbitově, který je světovým unikátem, neboť je poslední hmotnou památkou Masarykovy pomocné ruské akce,

jež proběhla za první republiky. Řádově se jedná o necelých 200 hrobů významných osobností. A. N. Kelin navrhnul, aby Rada jako poradní orgán vlády doporučila Ministerstvu pro místní rozvoj či případně Ministerstvu kultury zajištění blokace těchto významných hrobů do té doby, než budou nalezeny odpovídající finanční zdroje k jejich zachování. Jde o to, aby se tyto hroby nestaly předmětem obchodování. Jako příklad uvedl, že tzv. noví Rusové jsou ochotni zaplatit až 2 000 Euro za jedno prestižní hrobové místo. Zpravidla však koupí tři až čtyři historická hrobová místa, která zlikvidují a vystaví na jejich místě nevkusné hrobky. Dále uvedl, že v tuto chvíli jde především o pozdržení komercializace, než bude legislativně zajištěna ochrana historických hrobů Masarykovy pomocné akce.

V. Henych upozornil, že spravování pohřebišť je v samostatné působnosti obcí. Obec může, ale také nemusí, vzít vážně doporučení poradního orgánu vlády. A. Babiš požádal A. N. Kelina, aby zformuloval dopis požadující ochranu pro zmiňované pravoslavné hroby. Předseda Rady následně podepsaný dopis odešle náměstkovi primátora hl. m. Prahy Ing. Čižinskému a Správě pražských hřbitovů, která Olšanský hřbitov spravuje. R. Weinerová v následující diskusi připomněla situaci opuštěných hrobů německé národnostní menšiny. Jedná se o desetitisíce hrobů po celé republice, jejichž situací se již tři roky zabývá Pracovní skupina pro řešení situace opuštěných německých (i dalších) hrobů na hřbitovech v ČR. T. Kraus upozornil na 350 židovských hřbitovů v ČR, které jsou v podobném stavu jako hroby německé menšiny. L. Kopřivová připomněla podobnou problematiku chorvatských hrobů.

M. Schwarz uvedl, že Rada na základě usnesení č. 181 z roku 2016 oslovila ministryni pro místní rozvoj a doporučila jí zřízení dotačního programu zaměřeného na veřejná a neveřejná pohřebiště a hřbitovy, včetně těch zaniklých. Dotační program se měl zaměřit na evidenci hrobových míst, a poté na údržbu hrobových zařízení. Ministerstvo pro místní rozvoj však může zřídit pouze dotační program na evidenci hrobových míst, nikoli na údržbu hrobových zařízení (náhrobků), jak bylo uvedeno výše. Ministerstvo pro místní rozvoj také připomnělo, že ve spolupráci s Úřadem vlády ČR, vydalo a distribuovalo v roce 2017 příručku pro obce s názvem *K péči o opuštěné německé a další hroby na hřbitovech v České republice*, kterou zpracovala Pracovní skupina pro řešení situace německých (a dalších) hrobů na hřbitovech v ČR. P. Rojík připomněl, že mnozí příslušníci německé menšiny se svépomocně podílejí na obnově hrobů svých předků a nečekají na finanční podporu od státu. Uvítal by však, kdyby v některých případech, kdy hrozí demolice celého hřbitova, vláda vyslala signál, že státu na těchto kulturních památkách záleží a je ochotna je bránit.

A. Babiš podpořil myšlenku údržby hrobů národnostních menšin v České republice i prostřednictvím oslovení velvyslanců mateřských zemí jednotlivých menšin či oslovením premiérů na Evropské radě s žádostí o finanční pomoc. Zároveň vyjádřil přesvědčení, že je třeba oslovit všechny starosty obcí. L. Kopřivová konstatovala, že péče o hroby národnostních menšin je součástí českého kulturního dědictví, neboť menšiny žijí na území dnešní České republiky po staletí. Z tohoto důvodu by se ČR neměla zříkat zodpovědnosti za současnou neutěšenou situaci menšinových hrobů. Vznela proto dotaz na Ministerstvo kultury, zda by bylo možné podpořit péči o menšinové hroby v rámci jiné agendy, nežli jsou památkově chráněné objekty.

O. Kolář ze Slezského zemského muzea pozitivně zhodnotil dosavadní činnost Pracovní skupiny pro řešení situace německých (a dalších) hrobů na hřbitovech v ČR. Slezské zemské muzeum, ale i jiné příspěvkové organizace Ministerstva kultury, se dokumentací či případně obnově sepulkrálních památek věnují např. v rámci projektů programu Národní a kulturní identity nebo projektu Česko-německého fondu budoucnosti. Důležité je, že starostové obcí obdrželi metodiku vypracovanou pracovní skupinou, takže vědí, jak

s menšinovými hroby správně nakládat. V rámci platné legislativy však není možné obce více úkolovat.

A. Babiš na závěr rozpravy konstatoval, že první část usnesení, kde bylo navrženo, aby se obrátil na ministryni pro místní rozvoj a požádal ji, aby zajistila vznik dotačního programu k péči o menšinové hroby, není možné podpořit. M. Štěpánková proto navrhla text nového usnesení, kterým Rada podpoří ochranu hrobů národnostních menšin v České republice. Druhá část navrhovaného usnesení zůstala nezměněna. Členové Rady se zároveň vyjádřili pro pokračování činnosti Pracovní skupiny pro řešení situace německých (a dalších) hrobů na hřbitovech v ČR. A. Babiš navrhnul ve věci ochrany menšinových hrobů oslovit také předsedu Svazu měst a obcí ČR Františka Lukla a poté zahájil hlasování k návrhu usnesení k bodu č. 2.

**Návrh usnesení č. 221/2019
Rady vlády pro národnostní menšiny
ze dne 28. března 2019
k bodu č. 2**

Rada vlády pro národnostní menšiny

I. považuje ochranu hrobů národnostních menšin za důležitou součást českého kulturního dědictví;

II. doporučuje vedoucí Úřadu vlády ČR, aby ve spolupráci s Oddělením kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny, upravila dotační program Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků tak, aby z něj mohlo být pilotně financováno též mapování a dokumentace hřbitovů a hrobů, které jsou významné z hlediska života národnostních menšin v České republice, a to včetně národnostních menšin, jejichž jazyky nepožívají zvláštní ochranu ve smyslu části III Evropské charty regionálních či menšinových jazyků.

HLASOVÁNÍ O USNESENÍ

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
22	1	0

Usnesení bylo přijato.

Ad 3. Problematika zastoupení národnostních menšin v Radě vlády pro národnostní menšiny

Předseda Rady A. Babiš konstatoval, že Rada se sešla ve svém starém složení. K. Jůnová objasnila důvody, proč tomu tak je. V roce 2018 započal nominační proces nových členů Rady, nepodařilo se jej však završit. K problémům došlo především v důsledku tří skutečností. První bylo omezení počtu po sobě následujících funkčních období jednotlivých členů Rady Statutem Rady na dvě po sobě následující funkční období. Druhou související okolností byla kritika ze strany některých spolků národnostních menšin, které nepovažovaly tradiční nominační proces za dostatečně otevřený a transparentní. Třetí okolností, která se

ukazuje jako klíčová, je absence konsensuálních kandidátů, jednotlivců, na zástupce některých národnostních menšin v Radě.

První problém se podařilo odstranit v minulém roce novelizací Statutu Rady. Další dva problémy bohužel přetrvávají. Proto sekretariát Rady navrhuje nominační proces zopakovat, aby byl transparentní a objektivní. Nominační formulář, včetně všech souvisejících informací, by byl zveřejněn na webových stránkách Úřadu vlády ČR. Pro výběr vhodných kandidátů by byla stanovena kritéria, která by byla bodově odstupňována a refletovala by tak např. početnost členů nominujícího spolku a jeho charakter (např. zda jde o střečovou organizaci či ne), postavení a aktivity kandidáta v rámci spolkové činnosti, případně jeho deklarované vůle a schopnosti zapojit se aktivně do činnosti Rady. Návrhy budou moci předkládat pouze spolky příslušníků národnostních menšin, protože toto omezení plyne ze zákona č. 273/2001 Sb.

M. Štěpánková upřesnila, že sekretariát také zváží možnost, zda v první fázi jmenovat kandidáty těch národnostních menšin, u kterých nebyl během nominačního procesu žádný problém, a u ostatních případně uskutečnit nový nominační proces. J. Miňo konstatoval, že představa, že se slovenské spolky shodnou na jenom kandidátovi je iluzorní, předseda Rady by měl proto vhodného kandidáta vybrat sám. A. Babiš podotkl, že nechce konkrétní kandidáty vybírat, a že spolky by měly být schopné se na jednom kandidátovi dohodnout. A. Baršová uvedla, že jednou z cest, jak vyřešit problém polarizované slovenské menšiny, by mohl být vznik dvou velkých organizací, které by zastřešily slovenské spolky, podobně jako to je u polské národnostní menšiny.

M. Štěpánková uvedla, že zkušenosti z posledních měsíců ukázaly, že u některých menšin k dohodě skutečně nedojde, a proto se bude muset vedení Rady nakonec rozhodnout pro určitého kandidáta. A. Baršová, V. Henych a J. Balog navrhli, aby se sekretariát Rady nejdříve pokusil dokončit již započatý nominační proces a prozatím neotvírat nominační proces nový. Nový nominační proces by se pak uskutečnil až za čtyři roky. A. N. Kelin navrhl, aby Rada přijala nabídku z akademického centra Borise Němcova, jehož pracovníci jsou ochotni uskutečnit sociologický průzkum v rámci roztržité ruské národnostní menšiny, resp. ruskojazyčné komunity, která už není schopná spolu konstruktivně komunikovat. Tento výzkum by mohl pomoci i v otázce nominace zástupce za ruskou národnostní menšinu do Rady. M. Štěpánková se zároveň také vyjádřila pro dovršení nominačního procesu u jasně navržených kandidátů do Rady a problematické nominace u ruské a slovenské menšiny řešit zvlášť. Pokud bude sporných kandidátů na zástupce do Rady více, nakonec se bude muset jednoznačným způsobem stejně vyjádřit předseda Rady.

V 15:30 hod. předseda Rady jednání opustil, vedení Rady předal místopředsedkyni M. Štěpánkové.

Ad 4. Projednání Páté periodické zprávy o plnění zásad stanovených Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin

R. Weinerová stručně představila Rámcovou úmluvu o ochraně národnostních menšin. Úmluva má pětiletý monitorovací cyklus, přičemž každý cyklus je určován osnovou a pokyny zaslány Radou Evropy. Pátou periodickou zprávou připravil sekretariát především na základě podkladů zaslanych jednotlivými resorty a dalšími aktéry. Pracovní verze dokumentu byla rozeslána členům Rady spolu s podklady k dnešnímu jednání.

M. Štěpánková otevřela rozpravu k tomuto bodu jednání. Připomínku k textu uplatnil V. Dovalil z Filozofické fakulty UK. Upozornil na pasáž, která se má týkat němčiny jako menšinového jazyka (s. 57). Text se však ve skutečnosti týká výuky němčiny jako cizího jazyka, nikoliv jako jazyka menšinového; text je proto třeba přeformulovat. Připomínku V. Dovalil přislíbil zaslat sekretariátu elektronickou poštou. M. Štěpánková vyzvala resorty, aby své případné další připomínky zaslaly na sekretariát v písemné podobě do konce týdne. Poté bude materiál postoupen do standartního meziresortního připomínkového řízení. A. Baršová doplnila, že vzhledem k nutnosti překladu textu do angličtiny mohou být některé pasáže zaslané verze zprávy zkráceny.

**Návrh usnesení č. 222
Rady vlády pro národnostní menšiny
ze dne 28. března 2019
k bodu č. 4**

Rada vlády pro národnostní menšiny

schvaluje znění Páté periodické zprávy o plnění zásad stanovených Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin s podmínkou zapracování připomínek vznesených na jednání Rady.

HLASOVÁNÍ O USNESENÍ

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
23	0	0

Usnesení bylo přijato.

Ad 5. Informace o stavu zpracování Zprávy o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2018

Informaci o stavu zpracování Zprávy o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2018 uvedla R. Weinerová. V letošním roce bude Rada o Zprávě hlasovat ke konci měsíce dubna, a to formou *per rollam*. Po zapracování případných připomínek a po meziresortním připomínkovém řízení bude Zpráva za rok 2018 předložena pro informaci vládě ČR. Z požadovaných podkladů sekretariát obdržel všechny od příslušných resortů, institucí, obcí, statutárních měst i krajů. Co se týká reflexí národnostních menšin, sekretariát poděkoval všem zástupcům národnostních menšin, kteří již podklady ke Zprávě zaslali, a zároveň tímto vyzval zbývající zástupce národnostních menšin (chorvatské, romské, rusínské, srbské a bulharské) k urychlenému dodání jejich textů.

K bodu jednání nebylo navrženo žádné usnesení.

Ad 6. Dotační programy – aktuální informace

O průběhu dotačního řízení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy referoval J. Faltýn. MŠMT vyhlásilo program na podporu vzdělávacích aktivit národnostních menšin na rok 2019 se dvěma cíli: podporovat vzdělávací aktivity národnostních menšin a také podporovat vzdělávání v jazycích národnostních menšin. V tuto chvíli MŠMT připravuje vydání rozhodnutí o poskytnutí dotací.

Za Ministerstvo kultury informovala o dotačních programech K. Kalistová. MK vyhlásilo dva programy. Prvním je program podpory kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v ČR a druhým program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin. V rámci prvního programu byly přihlášky přijímány do 19. října 2018. Celkem bylo předloženo 63 projektů od 49 žadatelů o dotaci. Celková požadovaná částka po Ministerstvu kultury byla 15.858.000 Kč. 20. února 2019 odborná komise doporučila poskytnout dotaci celkem na 59 projektů od 46 žadatelů o dotaci a uvolnit finanční prostředky ve výši 10.242.900 Kč. V současné době probíhá vydávání rozhodnutí o poskytnutí dotace. Druhý program, podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin, spadá do působnosti Odboru médií a audiovizí. V tomto programu Ministerstvo kultury přijímalo přihlášky do 30. října 2018 a předloženo bylo 26 projektů od 26 žadatelů o dotaci. Celková požadovaná částka byla 27.076.000 Kč. Pro rok 2019 však bylo v tomto dotačním programu alokováno pouze 20.850.000 Kč. Tři projekty byly z formálních důvodů z dotačního řízení vyřazeny. Komise poté doporučila podpořit 23 projektů. Ministerstvo kultury také uvedlo, že zástupci jednotlivých národnostních menšin vytrvale poukazují na dlouhodobý nedostatek finančních prostředků pro realizaci svých projektů na podporu rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin.

Program na podporu implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků, který administruje Úřad vlády ČR, prezentovala K. Jůnová. Program byl vyhlášen v září 2018 a byla na něj alokována částka 3.200.000 Kč. V současné době jsou připravována rozhodnutí o poskytnutí dotace. Předloženo bylo celkem 14 žadatelů o dotaci, přičemž všechny projekty Komise pro hodnocení projektů doporučila k podpoře.

Ad 7. Různé

O odborných aktivitách na Právnické fakultě UK informoval R. Petráš. Tým odborníků, který se na fakultě zabývá otázkami právního postavení menšin, v současné době dokončuje hned několik publikací. Letos vyjdou celkem tři, např. celkový přehled právního postavení menšin, který nahradí publikaci, jež byla vydána před 10 lety. Pokud bude mít Rada zájem projednat nějaký odborný problém, fakulta může uspořádat konferenci. V současné době na fakultě probíhá workshop věnovaný menšinovým památkám, což je po právní stránce velmi komplikované téma.

S. Lazarová, předsedkyně Pracovní skupiny pro národnostně menšinové vysílání, avizovala nutnost svolání této pracovní skupiny, zvláště z důvodu personálních změn v ČRo a ČT. Zaslala sekretariátu tři možné termíny jednání a požádala o pozvání ředitelů těchto médií.

A. N. Kelin otevřel otázku situace v ruskojazyčné komunitě, kterou by měl posoudit někdo nezájatý z akademické sféry, neboť nastalá situace se stává již i otázkou politickou. A. N. Kelin se proto obrátil na Radu s dotazem, zda je ochotna doporučit přijmout nabídku z akademického centra Borise Němcova, jehož pracovníci jsou ochotni uskutečnit sociologický průzkum v rámci roztržité ruskojazyčné komunity. Výzkum by měl přinést konkrétní návrhy, jak zlepšit komunikaci uvnitř ruskojazyčné komunity. J. Kalašnikov uvedl, že pro MZV by byl takto zaměřený výzkumný projekt zajímavý. Otázkou je, nakolik je třeba oficiální vyjádření.

J. Kalašnikov dále připomněl, že v roce 2021 si připomeneme 100 let od Masarykovy pomocné akce. Význam Masarykovy pomocné akce přesahuje kompetence Rady a je otázkou, jak se k tomuto výročí postaví vláda ČR. M. Štěpánková konstatovala, že Rada jako

poradní orgán může v příštím roce doporučit vládě ČR, aby u příležitosti 100. výročí Masarykovy pomocné akce uspořádala veřejnou upomínkovou akci.

J. Faltýn také zodpověděl dotaz V. Dovalila týkající se finalizace revize Rámcového vzdělávacího programu pro základní školství (RVP). Revize RVP by měla být dokončena v horizontu roku 2022 s tím, že podle nového RVP by výuka měla probíhat od 1. září 2023. V. Dovalil upozornil na problémy dětí, které jsou příslušníky německé národnostní menšiny, a jejichž rodiče pro ně preferují jako první cizí jazyk němčinu. Rodiče těchto dětí jsou často upozorněni na fakt, že nemusí být zabezpečena kontinuita výuky němčiny na střední škole, na rozdíl od angličtiny. Tím se RVP pro základní vzdělávání dostává potenciálně do rozporu s čl. 7 odst. 2 Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. J. Faltýn doporučil, aby byl tento podnět doručen MŠMT, případně i Národnímu ústavu pro vzdělávání, který připravuje podkladové studie pro revizi RVP.

Kongres Poláků ČR, z.s. také informoval, že se obrátil na provozovatele drah, tj. na Správu železniční dopravní cesty, ve věci poskytování informací na nádražích v polském jazyce podle novelizované drážní vyhlášky. Dle jejich vyjádření Správa sdělila, že poskytování těchto informací není provozovatel dráhy schopen zajistit z legislativních důvodů. Pro poskytování dalších informací v polském jazyce je třeba se obrátit na příslušného dopravce, který je oprávněn požádat provozovatele zařízení služeb o poskytování služby bezprostředně související s provozováním drážní dopravy prostřednictvím zařízení služeb. Správa sdělila, že za poskytování služby bude požadovat proplacení její ceny. D. Branny se proto v této věci obrátil na Radu s prosbou o pomoc, aby byla zajištěna hlášení v polském jazyce tak, jak to bylo definováno v novelizaci drážní vyhlášky, bez finančních požadavků. K. Jůnová požádala D. Brannyho, aby zaslal všechny písemné podklady k této věci na sekretariát Rady, která se předneseným problémem bude zabývat.

Následně místopředsedkyně Rady Martina Štěpánková ukončila jednání Rady.

V Praze dne 28. března 2019

Zpracovala: Renata Weinerová

Za správnost: Klára Jůnová

Ing. Andrej Babiš
předseda vlády a
předseda Rady vlády pro
národnostní menšiny